

Kaft: montage van de stoominstallatie na afwerking van de ruwbouw van de machinekamer van FNO. Let op de indrukwekkende houten vierpoot voor het ophijsen van telkens één half vliegwiel.

(foto NK 1392, verzameling MIAT, Gent)

LARGE EN XL

Eén van de grootste problemen waar MIAT op dit ogenblik mee te kampen heeft is de nood aan een goede opslagplaats voor grote objecten. Om deze problematiek te begrijpen keren we eventjes weer naar het begin van de jaren tachtig. Toen werd door het stadsbestuur de voormalige weverij De Porre in de Jules de Saint-Genoisstraat aangekocht. Een aantal stadsdiensten kreeg er een onderkomen en aan het MIAT werden enkele zalen als voorlopige stapelplaats ter beschikking gesteld. Een definitieve stapelruimte zou in de voormalige fabriek Desmet-Guéquier voorzien worden. Einde 1985 was het zover. Tussen 1986 en 1989 werd deze fabriek geschikt gemaakt om grotere toestellen te plaatsen. De dakbedekking werd nagekeken, de ramen werden van nieuw glas voorzien, een hijstoestel om voorwerpen tot drie ton omhoog te hijsen werd gemonteerd.

In 1990 nam het stadsbestuur echter de beslissing om in deze gebouwen het definitieve museum uit te bouwen.

Ook ik zelf stond achter deze beslissing. De uitbouw van het eigenlijke MIAT in het fabrieksgebouw Desmet-Guéquier had evenwel tot gevolg dat opnieuw een zoektocht werd gestart voor het onderbrengen van grote objecten. In 1992 werd deze gevonden in de voormalige likeur- en wijnbottelarij Bruggeman op de Tichelrei. Doch deze loods diende vrij snel verlaten te worden omdat het stadsbestuur andere plannen had met dat gebouw.

Dit betekent eigenlijk dat het MIAT

nog steeds op zoek is achter een loods die als adequate reserve-ruimte voor grote stukken kan functioneren. Uit contacten met collega's conservators van andere musea blijkt dat men ook daar worstelt met een gelijksoortige problematiek. In vele musea kan men de kleine museumstukken zonder al te veel problemen een conservatorisch verantwoorde plaats bezorgen, maar met echt grote objecten weet men eigenlijk geen raad.

In het Nationaal Scheepvaartmuseum te Antwerpen heeft men de zorg voor vrij grote binnenschepen, in het Openluchtmuseum Bokrijk en landbouwmusea dienen karren en pikdorsers veilig geborgen.

Het Museum voor Oudere Technieken bezit groter technisch alaam, het Museum van de Boekdrukkunst weet geen blijf met drukpersen die aangeboden worden. En zelfs de verantwoordelijken van het Sportmuseum in Leuven krabben zich in het haar wanneer sportboten of zweefvliegtuigen aan de orde komen.

Grote stukken vergen veel plaats, zijn moeilijk en enkel tegen hoge kostprijs te transporteren, wegen meestal erg zwaar en zijn vaak ook moeilijk tentoon te stellen. Zeer regelmatig worden aan bovenstaande musea en ook aan het MIAT grote voorwerpen of machines aangeboden waar men zo direct geen oplossing voor heeft. Het ter plaatse laten is vaak de gemakkelijkste oplossing. Maar meestal worden deze *large* of *extra-large* stukken slechts aangeboden als ze werkelijk niet meer ter plaatse kunnen blijven.

Een mirakeloplossing is ook hier niet aanwezig. De meest ideale oplossing is natuurlijk dat elk museum ruime en goede loodsen ter beschikking zou hebben. Het kan. Want in Tienen wordt een bedrag van vele tientallen miljoenen voorzien voor het inrichten van een geschikte stapelplaats in het kader van een nog in te richten suikermuseum. Een alternatieve oplossing zou kunnen door het ter beschikking stellen van een gemeenschappelijke loods (met andere musea) door de overheid (het provinciebestuur, de Vlaamse regering?).

Het is echter ook nodig dat de museumverantwoordelijken gaan samen zitten en zich beraden over wat wel en wat niet hoeft verzameld worden. In ieder geval dienen dubbele verwervingen zo mogelijk vermeden.

In de schoot van de Vlaamse Museumvereniging werd daarom een werkgroep opgericht die de naam XL kreeg. Een eerste project zal erin bestaan poolshoogte te nemen van welke grote voorwerpen in de musea in Vlaanderen aanwezig zijn en na te gaan welke problematiek is die deze objecten voor de diverse musea met zich meebrengt. Men kan slechts hopen dat deze werkgroep binnen afzienbare tijd concrete resultaten op tafel legt. De tijd dringt immers. Dagelijks gaan zeer merkwaardige machines en installaties verloren. Een verantwoorde selectie en duidelijke afspraken over wie wat gaat verzamelen, zouden reeds een eerste stap zijn in de goede richting.

René De Herdt